

Kirkaslampi, Olvassuo naturreservat

Vandrare – naturen kallar, men läs ändå det här

Du får **röra dig** till fots i Olvassuo naturreservat, men endast längs den markerade leden. Det är inte tillåtet att avvika från den. Förbudet gäller även vintertid!

Slå läger kan du göra utanför naturreservatet. Håll dig till anvisade rast- och eldplatser, till exempel Kirkaslampi vindskydd.

Hundar är välkomna till Olvassuo i koppel. Skyldigheten att hålla hunden kopplad är lagstadgad och tryggar både naturens och hundens säkerhet. Den närmaste omgivningen kring Kirkaslampi sjö är ett naturskyddsområde, så också där måste husdjur hållas kopplade.

Eldning är tillåten i Kirkaslampi vindskydd med ved som är reserverad för ändamålet. I lidret hittar du torr ved och en yxa för vedklyvning. Att göra upp eld ingår inte i allemansrätten.

När det råder varning för skogsbrand är det endast tillåtet att göra upp eld i övertäckta eldstäder försedda med rökkanal. Då är det inte tillåtet att göra upp eld i Kirkaslampi vindskydd. På Meteorologiska institutets webbplats kan du kontrollera om det råder varning för skogsbrand.

Bär och matsvamp får du endast plocka i Olvassuo naturreservat om du är bosatt på orten. I övriga områden gäller allemansrätten.

Fiske är förbjudet i Olvassuo naturreservat. På andra håll i Olvassuo-området får du fiska och pimpla enligt allemansrätten i icke-strömmande vatten såsom Kirkaslampi. För spöfiske krävs att du betalar fiskevårdsavgift. För fiske i strömmande vatten behöver du dessutom ett vattenområdesspecifikt tillstånd som du kan köpa i Forststyrelsens webbutik (eraluvat.fi), spöfisketilstånd för Norra Österbotten och Kajanaland).

Jakt är förbjuden i Olvassuo naturreservat. I övriga delar av Olvassuo är det tillåtet att jaga småvilt och små rovdjur. Jaktområdena i Olvassuo är Utajärvi nr 5628 (eraluvat.fi) och Södra Pudasjärvi nr 5625 (eraluvat.fi). Tillstånd kan köpas i Forststyrelsens webbutik (eraluvat.fi).

Avfallshanteringen ansvarar vi alla för tillsammans eftersom det inte finns någon organiserad avfallshandling i Olvassuo naturreservat. Allt som du bär med dig i naturen ska du alltså ta med dig tillbaka igen. Vi blir extra glada om du också plockar upp enstaka skräp som andra glömt efter sig.

Naturen får du inte skada och du får inte ta med dig något annat från Olvassuo naturreservat än trevliga minnen.

Djur får du inte ofreda, jaga, fånga in eller döda. Däremot får du beundra och titta på alla djur som rör sig fritt så länge du inte stör dem.

Motorfordon såsom snöskotrar får du inte köra i Olvassuo naturreservat eller någon annanstans i Olvassuo naturskyddsområde. Förbudet gäller inte personer som rör sig där i renskötseluppgifter, på myndighetsuppdrag eller för övervakning och underhåll av naturreservatet.

Kom ihåg etikett i friluftslivet!

1. **Respektera naturen** – ändra inget i den. Håll sällskapsdjur kopplade.
2. **Håll dig till markerade leder** och följ alla regler som gäller färdväg. Kontrollera om och när det finns begränsningar som gäller vistelsen vid ditt utflyktsmål.
3. **Slå läger endast på anvisade platser.** Diska eller tvätta dig aldrig direkt i vattendrag. Följ reglerna som gäller vid ödestugorna.
4. **Gör upp eld endast där det är tillåtet**, använd helst friluftskök. Gör aldrig upp eld när varning för skogs- eller gräsbrand råder.
5. **Skräpa inte ner.**



Naturen i Olvassuo naturreservat – det här kan du se



Olvassuo en av de finaste myrarna i Finland. Den består av oframkomligt våta, vidsträckta fattigkärr, värdefulla rikkärr som gynnats av grundvattnet samt risbevuxna tallmossar med knottiga tallar och frodiga skogskärr i skuggan av stora, tysta granar. Olvassuo bjuder också på enorma värflöden, gölar med öppet vatten och livliga små bäckar.

Olvassuo är en kombination av alla möjliga typer av myrar som under tusentals år har vävts samman till en unik helhet. Den som vandrar på myren kan se att det stora våtmarkskomplexet är uppdelat i en mosaik av olika myrtyper som var och en hyser ett samhälle av levande arter som kräver sin egen typ av myrmiljö.

Här är det vanligt med frodiga rikkärr, som på andra håll mestadels odlats upp till åkrar eller dikats ut för virkesproduktion. På sensommaren är de här rikkärren översållade av den sällsynta myrbräckans solgula blommor och ur flarkarna – de våtare partierna – sticker det upp ljusgröna tuvor av taigakrokmossa som klassas som starkt hotad.

Vadarfåglar vadar i flarkarna i jakt på mat, och pilgrimsfalken kan ses flyga över kärret i en hisnande fart. I mindre näringsrika områden övergår myren i slätterängslika starrfält som vajar i vinden, där en och annan vindpinad björk ger variation åt landskapet.

I de delar av Olvassuo där torvlagren är tjockare har myrens yta stigit utom räckhåll för värflöden. Det näringstillskott som översvämningarna för med sig är därför inte tillgängligt för växterna. På de karga högmossarna dominerar landskapet av knottiga tallar, som trots sin höga ålder bara är någon meter höga. Deras öde är att så småningom sjunka ner i mossen och torka på rot till sångträd för ängsdiplärkor och gulärlor.

I myrlabyrinternas utkanter och vikar är mineraljorden täckt av bara ett tunt lager torv. På sådana marker växer stora, gråa, tysta granar. Myrtyper är skogskärr där skogsfräken och andra ormbunksväxter dominerar i fältsiktet och skapar en trolsk atmosfär i skogens dunkel. På sensommaren mognar de största och mest gyllene hjortron mellan kärrtuvorna.

Skog mitt i myren

Olvassuo består inte helt och hållet av myrmark. De högsta öarna av mineraljord har undgått vitmossans försumpande effekt och där har skogen haft tid på sig att utvecklas till en naturlig urskog. Många skalbaggar som kräver gammal skog som sin livsmiljö och hackspettar som klassificeras som hotade har hittat en gynnsam livsmiljö på dessa skogsholmar.

Olvassuo och människan

Olvassuo-områdets historia är till stor del naturnäringarnas historia. För människorna i trakten har området alltid varit viktigt för jakt och bärplockning. Älvmyningens och kärrens frodiga ängar har slagits till vinterföda åt boskapen och renar har betat på myrarna i området. Resterna av gamla ängsbastur och hölador i olika delar av Olvassuo påminner oss om denna tid av slätterkultur. Gropar efter gamla tjärdalar längs älvar och bäckar vittnar om den tid då exporten till utlandet tog sina första viktiga steg i dessa utmarker.

Vårt att bevara

Olvassuo ingår i Finlands nätverk av Natura 2000-naturskyddsområden (ym.fi) och hör dessutom till det globala RAMSAR-programmet för skydd av våtmarksnatur (ramsar.org, engelskspråkig webbplats). I mitten av området ligger Olvassuo naturreservat, ett 6 000 hektar stort område där det är förbjudet att röra sig fritt av naturskyddsskäl.